

26. maj 2008

Sidder for en gang skyld ude på terrassen og skriver. Lyden af en påhængsmotor fortøner sig i det fjerne. Da jeg satte mig herud kunne, jeg høre hundrede mennesker råbe i munden på hinanden – det var en fragtbåd fra Congo, der var blevet opbragt af politiet. De har åbenbart været på udkig efter overlastede både – i sidste uge sank der en lige ud for Moba og 70 mennesker druknede. Den var fuldt lastet med afskallet ris, og da vinden på et tidspunkt blæste bølgerne op, var den ikke i stand til at manøvrere og tog vand ind. Ris virker som trækpapir på vand, og båden blev så tung at den simpelthen sank. Tre mand reddede sig ved at bruge skumadrasser, der var indpakket i plastik, som redningsplanker. En søster til en af mine bådsmand omkom med sit spædbarn. En tragisk ulykke, som sagtens kunne være undgået, hvis ikke det havde været for bådejerens jagt efter profit. Både han og styrmanden omkom – måske til deres held, da de ellers alligevel ville være blevet lynchet som ansvarlige for ulykken. Folk finder sig i det mest utrolige, men i sådanne tilfælde, ligesom ved biluheld, gør de kort proces med den, der holdes ansvarlig – også selv om folk selv valgte at indgå som den uansvarlige part.

Jeg prøvede selv engang, mens jeg var grøn herude, at overlade ansvaret for de entrende passagerer til vores præst med det resultat, at han ikke kunne sige stop – det ville gøre ham upopulær. Først da vi begyndte at sejle, og vandet kom hurtigere ind end folk kunne øse, kunne de indse, at de var for mange, hvorefter vi vendte om, og de, der før bare kravlede om bord som tåber foretrak at gå – også præsten. Efter den oplevelse er jeg blevet benhård, når den slags gælder.

Jeg er lige kommet hjem fra en rundtur fra Kipili – Das Es Salaam - Kigoma - Kipili. Jens Christian var færdig som volontør for denne gang, og det passede med, at jeg kunne hente vores kommende missionærspare Susanne og Just, som skulle en prøvetur til Tanzania. De havde deres tre små børn med, så det blev prøvet af ned til de små detaljer i hverdagen. En dags akklimatisering i Das Es Salaam, hvorefter vi kørte til Morogoro, så de kunne få et indtryk af sprogskolen der. Efter en snak med både ansatte og sprogstuderende, fortsatte vi til Camp Site ved Iringa, hvor der også er en sprogskole. Indtrykket fra Morogoro blegnede noget ved den professionalisme, der blev udvist her. Så efter en overnatning og samtaler på stedet, gik det videre til Mbeya, hvor familien skulle have mulighed for at træffe en anden børnefamilie for at få flere råd fyldt på. Vi overnattede hos Britta og Robert og tog videre næste formiddag for at nå Sumbawanga.

Efter at have overnattet og hilst på kirkelederne og sekretæren for kvindearbejdet tog vi til Kipili, hvor der blev et pusterum for alt bumperiet, så familien ligesom kunne finde deres ben igen. Planen var nu, at de lørdag skulle videre med færgen til Kigoma – men desværre skulle den en tur til Congo i stedet, så der var ikke andet for end at køre dem til Kigoma. Allerede fredag måtte vi af sted til Mpanda. På vejen gennem Katavi fik børnene oplevelsen af både zebraer, gazeller og giraffer. Vi overnattede på Moravian Hostel, så oplevelsen af ingen rindende vand og manglende toiletpapir ikke kom til at mangle i deres dagbog. Jeg fik lejlighed til at snakke både med sognepræsten Kibona og studentpræsten Mwaikole. Sidstnævnte skal med til Congo i august og sammen med førstnævnte, fik jeg planlagt en evangelisationstur her langs søen og senere i Mpanda. Begge er præster, jeg værdsætter højt i arbejdet herude.

Jeg forhørte mig om afstanden og vejen til Kigoma, da jeg aldrig før har kørt den og fik at vide at der var 240 km., og det ca. tog 8 timer for en lastbil at køre den. Bortset fra at det var en flot naturoplevelse og ind imellem også var fin nylavet vej, viste det sig, at der var 300 km; derfor nåede vi først frem kl.18 efter otte timers kørsel. Selv om jeg ikke kører ret hurtigt, når der er børn med, ville

jeg godt se den lastbil, der kunne gøre det på otte timer.

Vi kørte lige til kirken og formanden Katales hus. Det var som om alt var planlagt til vores ankomst – koret stod udenfor og øvede og både Katale, og generalsekretæren sad og ventede på os. Efter en hjertelig modtagelse blev vi budt på te, inden vi fik lov til at tage ned til Kaj og Birthe Brun, hvor familien skulle være under deres ophold i Kigoma. Vi fik en god snak med Kaj og Birthe om deres arbejde over en god gang kogte bananer i tomat med efterfølgende kaffe og chokoladecake.

Søndag havde Kaj en aftale med en af kirkerne i Kigoma, så jeg tog med familien op i hovedkirken for at præsentere dem for den menighed, de skal bo og arbejde i. Desværre var kirkecoret i Simbo for at hjælpe med gudstjenesten der, så det blev knapt så festligt som ventet, og børnene havde lidt besvær med at skulle deltage i den uvante godt to timer lange gudstjeneste. Når vi tager al den køren og de altid skiftende forhold i betragtning, så er der ikke noget at sige til, at tålmodigheden var nået dertil, hvor alt virker kaotisk på små børn. Efter gudstjenesten var der et kort møde med ældsterådet, hvor alle blev behørigt præsenteret, som sig hør og bør herude, og den traditionelle sodavand og kage blev budt rundt.

Klokken blev 13 inden jeg fik taget afsked og overladt 'min' lille familie i Kigomas varetægt, og en halv time senere tøffede jeg ud af vejen mod Mpanda med fulde tanke og tre cola liggende på køl ved forrudens aircondition. På vejen kom jeg til at køre en 2 m lang sort mamba over – den lignede grangiveligt en kroget gren i farten, og det var kun fordi jeg fik øje på det halvt løftede hoved, at det gik op for mig; men da var det for sent. Lige efter mørkets frembrud ved 19 tiden, nåede jeg tilbage til det værelse, jeg havde booket i Mpanda.

Næste morgen fik jeg hilst på Kibona og set indretningen af de nye kirkekontorer i tårnfløjen, hvorefter det gik hjemad. I Katavi fik jeg booket, så det er klart når Bjarne G. Olsen kommer hened i juni. Jeg kørte langsomt gennem parken i håb om at se nogle dyr – desværre blev det kun til enkelte impalaer, en elanantilope og en lille flok zebraer med to små føl. Jeg nåede hjem lige til siesta-tid og tog mig en skraber på 3 timer, så nu er jeg frisk igen. Nå - Kassimoto har sagt værsgo' til friskbagt franskbrød og te.

22. juni 2008

Det er søndag formiddag og jeg sidder udenfor og nyder vejret på terrassen i Lisbeth og Stens hus i Sikonge. Jeg har udsigt til en rede med 'chokoladestorke' – marabus, hvor den uskønne men omsorgsfulde moder fodrer sine unger med halvtfordøjet opgylp af alskens kryb, der ikke på nogen måde kan forbindes med chokolade. I baggrunden høres lyden fra gudstjenesten i den store kirke. Det startede allerede kl. 9.30 med en kakofonisk symfoni fra to kor, der konkurrerede om hvem der havde det højeste støjniveau – det fratog mig enhver lyst til at være deltager. Den musikalske løssluppenhed står i en skærende kontrast til den lovbundne moralske firkantethed, der prædikes som evangelium. Som udgangspunkt i dagens tekst Matt.10:24-39 kan man gøre sig mange tanker om netop denne form for forkyndelse.

Jeg har været på tur med Bjarne G. Olsen. Seminarer for søndagsskolelærere i Rukwa og Tabora provins. Det har været nogle gode dage og seminaret blev godt modtaget begge steder. Desværre nåede mødeprocenten ikke de 100, men det hænger sammen med de dårlige kommunikationsforhold og præsternes slendrian eller mangel på ansvarsfølelse. Begge kirkeledelser havde denne gang fået det kommunikeret helt ud i provstierne, hvor det så glippede i et par led. Men som de sagde –

så har vi også denne gang lært, hvad vi kan gøre bedre en anden gang; og det er jo formålet med enhver indlæring. Behovet er fortsat stort, og jeg fik undervejs nogle gode kontakter og samtaler med søndagsskoleledere i Tabora. En af de ting vi skal arbejde frem imod, er at få oprettet en afdeling eller sekretariat for børn og søndagsskoler. I øjeblikket er det underlagt sekretariatet for kvinder og børn og lider derfor under at kvindearbejdet prioriteres højere. Der er blandt søndagsskolelærere folk, som brænder for arbejdet, men som ingen midler har at gøre med, så hvis det kunne lykkes med en opdeling, vil der være en større kompetence i arbejdet og dermed også en synlighed og fremgang i arbejdet. Måske kunne vi arbejde hen imod at få en søndagsskolekonsulent til at tage rundt og holde kurser lokalt, hvilket ville billiggøre arbejdet væsentligt i forhold til store fællesseminarer.

Forrige uge var jeg på tur rundt i Chala sogn, hvor jeg sammen med præsten besøgte seks menigheder. Det skulle have været syv, men den ene havde intet planlagt, så vi enedes om at komme igen næste år og lave et to dages vækkelsesmøde i stedet. Jeg er ikke så meget for bare at vise film og tage af sted igen – der skal gerne være lidt 'kød' på. De andre steder var der godt besøgt, og til filmforevisning mødte der hver aften mere end 1000 tilskuere op. Den ene aften over 2000, men da det begyndte at blæse op, fik kulden folk til at foretrække varmen i deres små hytter frem for at se film. Folk var fantastisk optaget af det, de så, og i Chala oplevede jeg, at de bad stoppende lastbiler om at flytte sig, så de ikke spærrede udsynet for de folk, der befandt sig på den anden side af vejen. Selv folk der står 100-200m fra lærredet får både billede og lyd med. Den nye lysstærke projektor, jeg fik med herud gør et virkelig godt arbejde og billedet står knivskarpt på det 3 x 4 m store lærred.

Den følgende dags gudstjeneste har udgangspunkt i filmen, og jeg får mulighed for i en to-tre timers prædiken/seminar at forklare evangeliet og nogle af de ting, folk ikke forstod fra aftenen før. Vi får tingene bragt ned på jorden, så folk oplever, at det de så, også er en del af deres dagligdag, og at de mennesker på filmen ikke er forskellige fra dem selv, men levede under samme kår med de samme bekymringer og problemer som de selv.

Evangeliet er trods de mange år på bagen stadig lige aktuelt overalt på jorden, fordi det ikke drejer sig om ting, der er underlagt tiden, men om menneskets forhold til Gud. Det bliver til mange spørgsmål, og ofte må man tage sig i at trække på smilebåndet over at så enkle, selvfølgelige eller uvæsentlige ting kan optage et menneske; men det er vilkårene for folk som ikke er vokset op i en kultur, hvor man fra små har været vant til at stille spørgsmål og få et svar. I det hele taget at få folk til at spørge, er en stor ting – at spørgsmålet er vejen til lærdom er endnu ikke nået herud. Derfor er det vigtigt at tage udgangspunkt i ligheden til det, folk kender og ikke puste sig op på et teologisk plan med store ord og vendinger, som folk ingen mulighed har for at forstå men bare tager til sig som tomme 'floskler' – hvilket de har været oplært til i alt for lang tid. Teologien er vigtig, men uden pædagogikken får vi bare skabt nogle tomme skaller for kristendommen.

Mens jeg var i Chala fik jeg en opringning fra formanden i Rukwa Provinsen, Simae – hans nevø på fire år var forsvundet, så han var nødt til at tage hjem til familien for at deltage i eftersøgningen. Da jeg kom til Sumbawanga fortalte han mig, at man havde fundet ham lidt uden for byen. Det havde været en chokerende oplevelse som bekræfter, hvor langt mennesket går i sin tro på trolddom og hekseri. Drengen var blevet skinnet, øjeæbler, navle og kønsdele fjernet, hvorefter han var blevet smidt i en sø. En uhyggelig oplevelse som får en til at græmmes på menneskets vegne. Delene kan sælges for store summer på det illegale marked som 'dawa' – medicin til trolddom. Man har en mistanke om, hvem der har foretaget denne grusomme handling. Og der venter ham ingen rettergang, hvis han nogensinde vender tilbage – han vil blive banket ihjel og brændt – grusomhed er gensidig.

Selv om folk altid angler efter tilgivelse og anser det som en kristen ret at blive tilgivet, er blodrusen i et sådant tilfælde ikke indstillet på tilgivelse. Det kan ikke helt sammenlignes med det illegale donormarked i den velstående del af verden, hvor man køber sig til organer fra de uvidende fattige, men er dog tæt på. I sidste ende er der jo tale om misbrug af andres liv – afskyeligt i begge tilfælde.

Knud Elmo Knudsen, Kipili